

kostninger, der følger med de nu brugelige Lockouter, som Arg.ne anvender som Modtræk mod Enkeltgruppers Strejker, eller de, der vil følge af Søgsmal til Skadeserstatning af Organisationen i Anledning af saadanne Strejker.

Noget sikkert lader sig selvfølgelig ikke udtale herom. Men der skal henvises til, at Lockouten berøver Organisationsmedlemmerne deres daglige Indtægt, Søgsmålet gør derimod normalt kun Angreb paa deres i Organisationskassen opsparede Kapital; Lockouten er derfor i mere følelig Grad egnet til at genere hvert enkelt Medlem i hans daglige Økonomi, end Søgsmålet er; og Lockouten er, naar den udvides ud over Organisationens Medlemmers Kreds, i Stand til økonomisk at ramme ubegrænsede Kredse, medens Søgsmålets økonomiske Følge normalt ikke kan overstige den virkelige, ved Arbejdsstandsningen lidte Skade.

Men ved Siden af de Betragtninger, der saaledes umiddelbart paatrænger sig, er der andre økonomiske Hensyn at tage af langt større Rækkevidde.

Den foreslaaede Ordning giver Arb.ne en Mulighed for at værne om de Rettigheder, som Overenskomsterne yder dem, paa en langt billigere Maade end nu for Tiden, hvor Strejken ofte er det eneste Middel.

Dette kan belyses ved et under Udvalgsforhandlingerne fremsat Eksempel*):

En Fabrik beskæftiger 500 Arb.e, der betales med 20 Kr. om Ugen, medens de efter den vedtagne Tarif skulde have 20 Kr. 50 Øre. Naar Fagforeningen forgæves har søgt ved Forhandlinger at opnaa den tarifmæssige Betaling, bliver der praktisk intet andet Middel tilbage end Strejken, det vil sige at berøve Arb.ne 10,000 Kr. om Ugen for at opnaa de 250 Kr.

Eksemplet er naturligvis skematisk; i det virkelige Liv er Forholdene ikke saa gennemsigtige og sjældent saa grelle; men det viser dog hen paa, at Søgsmal i mangfoldige Tilfælde for Arb.partiet vilde være et langt billigere Middel til Hævdelse af

dets Rettigheder, end Strejken er, og at et Lovforslag, der giver et saadant Middel, indeholder økonomiske Fordele for Partiet.

Arb.partiet føler sig dog afskrækket af den pekuniære Risiko, som det kollektive Ansvar vilde medføre for Organisationerne. En overenskomststridig Strejke kan medføre store Værdiers Ødelæggelse og berede en Bedrift uberegnelige Tab, og selv om den pekuniære Følge af Overenskomstbrudet, som foran udviklet, ikke ubetinget skulde være den skete Skades Dækning, vil den Mulighed dog være til Stede, at Domstolen i udpræget Grad lægger Erstatningssynpunktet til Grund ved Bodens Beregning; og Arb.partiet mener ikke, at Organisationerne sidder inde med tilstrækkelig Indflydelse paa eller Herredømme over Enkeltmedlemmernes Handlinger til, at man tør paadrage dem det heromhandlede Ansvar i alle Tilfælde.

3) I *moralisk* Henseende næres der i Arb.partiet nogen Frygt for, at Bevidstheden hos Medlemmer om, at det bliver Organisationen og ikke Overtræderen selv, der faktisk kommer til at betale for det skete Brud, vil kunne virke demoraliserende, idet det vel forøger Medlemmets Ansvar overfor Organisationen, men samtidig om ikke juridisk saa dog faktisk borttager den enkeltes Ansvar overfor Arg.en.

Paa den anden Side vil ingen kunne benægte det uheldige i en Ordning, hvor Spørgsmålet om Organisationens Ansvar eller Ikke-Ansvar skal afgøres efter noget saa lidet synligt og saa let at tilsløre som det, om Strejken har været støttet eller opmuntret eller godkendt af Organisationens Embedsmænd, eller om noget saadant ikke er sket. Her vil der gives en let Lejlighed for Fagforeningsførerne til *uopdaget at spille under Dække* med de strejkende; og da Strejkens Formaal som oftest vil have Førerens Sympati, og Strejken ligeledes som oftest vil følges med Sympati af en stor Del af Organisationens Medlemmer,

*) Se nedenfor Sp. 2977—78.